

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Dies Tertia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

an sincerè propter Deum, an verò propter causam aliquam
aut dotem naturalem eundem dilexeris?

Quibus rationibus Zelum alienæ salutis in te excitare stu-
deris, aut excitare deinceps velis?

Quæ media ad Proximi salutem procurandam hæcenus
adhibueris, aut adhibere deinceps velis?

Quæ impedimenta tibi in cura animarum obstiterint, quò-
minus optatum fructum referres, & quomodo remove-
re velis?

II. Secunda occupatio erit Lectio spiritualis ordinarij
libri Ascetici, & ex libello de imitatione Christi l. 1. c. 15, &
l. 2. c. 4.

DIES TERTIA.

Tessera.

Quid mihi est in cælo, & à te quid *Solui super terram?*
Defecit cor meum, & caro mea, Deus cordis mei, & pars
mea Deus in ætenuum ps. 72.

MEDITATIO I.

DE CORDE CARNEO PROCURANDO.

Prælium I. Est, imaginari Christum cor tuum durum
etipientem, & aliud molle substituentem, prout per Ezechie-
lem c. 36. promisit dicens: *Auferam cor lapideum de carne*
vestra, & dabo vobis cor carneum.

Prælium II. Est, petere gratiam, ut, quale cor carneum
à te requirat Deus, ritè cognoscere, & ubi cognoveris, stu-
diosè procurare possis.

Punctum I.

Considera I. Quòd triplici in sensu Deus à te cor car-
neum requirat I. Ut idem signifieet carneum ac molle &
tractabile, uti Deus ipse loc. cit. insinuavit, dum dixit: *Da-*
bo vobis cor carneum, & spiritum meum ponam in medio ve-
stri, & faciam, ut ambuletis in preceptis meis, & iudicia
mea custodiatis & operemini. Unde per hunc sensum cor
carneum idem significat, ac perfectam obedientiam ac sub-
jectionem, quam Deo & Superioribus tuis exhibere debes.

Confidera II. In quo consistat ista subiectio; in sequentibus nempe I. Ut non aliud beneficium, nec alios subditos habere velis, quàm quos Deus & Superiores ipsi assignaverint. II. Ut eos, quos regendos susceperis, non aliter, quàm iuxta Dei & superiorum voluntatem per constitutiones Ecclesiasticas, & Ritualia indicatam gubernare velis. III. Ut directionem & correctionem Superiorum promptissimâ voluntate suscipias, & seriò errorem commissum emendare studeas.

Confidera III. Quàm æquum sit, ut hanc subiectionem Deo & Superioribus perfectissimè exhibeas; cum ex te palmes prorsus infructuosus sis, atque adeò merito Christo (& Superioribus locum Christi tenentibus) velut viti conjungi debeas, quod per obedientiam obtinebis; sine qua vere timere potes, ne illud Aggæi c. 1. tibi objici queat. *Populi corda scistra super vias vestras: seminastis multum, & intulistis parum. Respexistis ad amplius & factum est minus, & intulistis in domum, & exsufflavi illud. Quam ob causam dicit Dominus exercituum? quia domus, (& voluntas) mea deserta est, & vos festinatis unusquisque in domum (& voluntatem) suam. Propter hoc super vos prohibiti sunt cæli, ne darent rorem suum.* Vide ergo, quomodo hactenus te hac in parte gesseris, & deinceps gerere velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quod etiam in alio sensu Deus cor carnicum à te requirat, ita videlicet, ut idem sit, ac cor humanum & mite per efficacem mansuetudinem, qualem Christus Mat. 23. Apostolis suis commendavit, dicens: *Discite à me, quia mitis sum, & humilis corde, & invenietis requiem animabus vestris.*

Confidera II. In quo consistat hæc mansuetudo; in sequentibus videlicet. I. Ut sinceram in omnibus functionibus, quas cum Proximo suscipis, dilectionem semper præstas; ita enim & vicissim amaberis, & quidquid volueris, facile impetrabis, ut S. Augustinus notavit dicens 11. 7. in epist. S. Joann. *Dilige, & fac, quod voles.* II. Ut sermone affabilitate & dulcedine animos tibi conciliare studeas.

sicque cum veritate ad eos, quibuscum tibi agendum est, sequentia Siracidis c. 24. verba usurpare possis: *Transite ad me omnes, qui concupiscitis me, & à generationibus meis adimplemini: spiritus enim meus super mel dulcis, & hereditas mea super mel & favum.* * III. Ut, ubi correctio adhibenda est, S. Leonis Papæ doctrinam observes, & odio peccata habeas, non homines; & quod severiùs castigare necesse est, non sævientis plectas animo, sed medentis; nam, ut S. Prosper l. 2. de vit. contempl. rectè pronuntiavit, *leniter castigatus exhibet reverentiam castiganti; asperitate autem nimia increpationis offensus, nec increpationem recipit, nec salutem.*

Confidera III. Quàm necessaria tibi, & omni studio procuranda sit hæc mansuetudo, utpote efficacissimum ad animas lucrandas instrumentum; *nihil enim, teste S. Chrysothomo ho. de mansu. ita conciliat Domino Familiare, ut quod illum videant tranquillum se offerre, & mansuetudine jucundum; nam & talem majoris faciunt, habentque pro Patre, & non pro Domino. Gratus, & amabilis est videntibus, gratus item & his, quibus tantum nomine notus est; neque facile illum invenies, qui audiens laudari hominem mansuetum, illum videre, & exosculari non desideret, & non habeat in aliquanta lucri parte, ejus amicitiam diu posse frui.* Vide ergo, quomodo deinceps ejusmodi cor carneum & mite procurare velis. Colloquium ad Christum.

MEDITATIO II.

DE CORDE ALTO PROCURANDO.

Prælium I. Est, imaginari, quòd Christus in cœlo consistens cor tuum suo cordi uniat, sicque efficiat, ut nihil amplius in terris formides juxta illud Psalmi 63. *Accedet homo ad cor altum, & exaltabitur Deus. Sagitta parvulorum facta sunt plaga eorum, & infirmata sunt contra eos lingue eorum.*

Prælium II. Est, petere gratiam, ut, in quo altitudo ista cordis consistat, verè cognoscere, illamque totis viribus sectari queas.

Pun-

Punctum I.

Confidera I. Qualem altitudinem cordis à te requirit Deus, ut scilicet, sicut ij, qui supra montem Olympi ascenderunt, nullos ventos, nullas tempestates experiuntur, sed perpetuam serenitatem habent; ita & tu sic providentiæ & voluntati divinæ totum te committas, & conformes, ut nullus te casus adversus turbare & affligere possit.

Confidera II. In quibus specialiter occasionibus hæc conformitatem ostendere debeas, in sequentibus videlicet.
1. Ut non alios Superiores, locum, officium, subditos, vultum &c. habere velis, quàm quos sapientissima Dei providentia tibi submisit. 2. Ut quocumque successu & fructu laborum tuorum contentus existas, modò, quod in te erat, spereris. 3. Ut, quocumque casum adversum tranquillo & læto animo excipias, usurpans perpetuò unum ex sequentibus suspirijs: *Sicut Domino placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum. Vel Dominus est, quod bonum est in oculis suis, hoc faciat. Vel: Ohmutus, & non aperui os meum, quoniam tu fecisti. Vel: Dominus præcepit et, ne malediceret mihi, & quis est, qui contradicat?*

Confidera III. Quàm necessaria tibi sit hæc altitudo, ut pote cui, sicut cum Paulo vas electum es, ut portes nomen Domini coram Gentibus & Regibus, ita ostendatur pariter, quid te oporteat pro nomine ejus pati; ut adeò merito cum eodem sancto 1. Cor. 16. dicere queas: *Offitium mihi acceptum est magnum & evidens, & Adversarij multi.* Statim proin hanc altitudinẽ cordis totis viribus procurare. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quomodo ad hanc altitudinem cordis pervenire possis, nempe si, ut Christus ipse quondam S. Catharinam Senensem docuit, hæc tria firmissimè credas. 1. Deum summè potentem esse sine cujus voluntate nec stilus capiti tibi commoveri, aut eripi possit, ut adeò merito Siracides 11. dixerit: *Bona & mala, vita & mors à Domino sunt.* 2. Eundem Deum etiam summè sapientem esse, ita ut omnia mala, quæ ab alijs parata sunt, sciat in summum nostrum bene-

num convertere, uti in exemplo Josephi Patriarchæ Proregis Ægyptiaci clarissimè videre est. 3. Denique etiam summe bonum esse, ut nihil nisi, quod nobis optimum esse cognovit, permittitur sit, ut ad eò meritò S. Paulus ad Rom. 8. dixerit, diligentibus Deum omnia in bonum cooperari.

Considera II. Quàm efficax sit hoc medium, ad dictam altitudinem obtinendam; cum, ut sapienter jam olim Epictetus c. 10. Enchiridij dixit, *Homines non perturbentur rebus, sed ijs, quas de rebus habent, opinionibus*; hæc autem opinio efficaciter corrigatur, si juxta priorem doctrinam firmiter nobis persuadeamus, omnia, quæ sunt, à sapientissima, nostrique amantissima Dei providentia permitti, & in summum nostrum bonum ordinati, ita ut si ipsismet nobis electio relinqueretur, nihil melius, quàm quod Deus ordinavit, eligere possemus.

Considera III. An hæctenus hoc medio usus sis, & uti deinceps velis. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Fructus præclaros hujus altitudinis, quos clarè indicavit Deus ipse ps. 88. dum dixit: *Inveni David servum meum: oleo sancto meo unxi eum, manus enim mea auxiliabitur ei, & brachium meum confortabit eum*, quibus verbis tres præclaros fructus insinuavit, videlicet I. *Summam & perpetuam lætitiã*, quæ omnia alia gaudia perinde superat, ac oleum reliquis liquoribus supernat; nam sicut præclarè quidam SS. PP. dixit, *si mens in DEVM forti intentione dirigitur, quidquid sibi in hac Vita amarum evenit, dulce existimat: omne, quod affligit requiem putat: transire & per mortem appetit, ut obtinere plenius Vitam possit*. Sicque verificatur Salomonis effatum prov. 16. quo dixit: *Secura mens est quasi jure convivium*. 2. *Summam prosperitatem successus in laboribus & officijs*; si enim non digitus duntaxat, sed tota manus (per quem modum loquendi abundantia & efficacia auxiliij denotatur) auxiliabitur tali homini, quis de optimo successu dubitare poterit? Implebitur sanè in servis talibus, quod S. David ps. 1. prædixit, dum virum, cujus in lege Domini voluntas est fixa, similem ait fore ligno plantato secus decursus aquarum, & fructum

fructum daturum in tempore suo. & quod omnia, quaeunque faciet, prosperabuntur. III. *Summam protectionem a malis*, quam per vocem *brachium* indicavit, & si in ullo alio, in Davide sanè ostendit, idèmq; faciet omnibus, qui vult secundum cor illius esse, atque ad altum cor accedere studuerint; si enim prov. 4. omni custodia servandum cor esse dixit, quidni & ipse vitum secundum cor suum omni custodia proteclurus credatur.

Considera II. Quàm pretiosi sint hi fructus, & tibi maxime oprandi, ut & Proximi salutem juxta vocationem tuam efficacius procurare, & inter tot labores & difficultates constantem animi tranquillitatem ac lætitiã retinere valeas.

Considera III. Quomodo vel hoc etiam titulo delictam hactenus altitudinem cordis sectari, eumque in sententiam S. Augustini in animo semper habere velis: *Quid timet homo in sinu Dei positus? tu de sinu ipsius noli cadere; & quidquid tibi ex venerit, in bonum convertet.* Colloquium ad Christum.

OCCUPATIONES

Reliquæ Dicit.

I. Prima occupatio erit examen circa ea, quæ ad Dei & Cælitum cultum spectant; itaque examina temetipsum

Quomodo te erga Deum ipsum habeas, an debitum ei respectum, amorem, honorem exhibueris?

Quàm diligentia & fructu Exercitia spiritualia, puta orationem mentalem & vocalem, Sacrificium Missæ, lectionem spiritualem peregeris? an desolationes potius, quam ariditates sub iisdem experiaris? quæ distractionum & ariditatis causæ? quomodo submovendæ?

Quomodo in cultu SS. Passionis Christi, Eucharistiæ, & Virginis, S. Angeli Custodis, aliorumque SS. Patronarum te gesseris? an, quæ ad eorum honorem facere decreveris, constanter impleveris?

An, & quas preces jaculatorias usurpare interdum soleas, & quo fructu?

An & quoties de die bonam intentionem tuis actionibus præfigere, & quoties renovare soleas?

An pro acceptis beneficijs gratias debitas persolvere studearis; & quoties in die?

An etiam adversa de illius manu cum hilaritate & æquanimitate acceperis?

Quomodo in servitiò Dei & perfectione proficere studueris? quod desiderium proficiendi in te sentias? quibus ad hanc finem medijs utaris?

Quomodo ad mortem, si hodie obeunda esset, paratus fores? quid te in tali casu magis angeret, vel solaretur?

II. Secunda occupatio erit lectio ordinarij libri, & duorum capitum ex lib. de imitatione Christi, nempe l. i. c. 9. & lib. 3. c. 25.

QUARTUM EXEMPLAR TRIDUANAË RECOLLECTIONIS.

Pro Sacerdote seriam Pœnitentiam facere volente.

Cum contingat interdum, ut Sacerdos aliquis pluribus vitijs, malisque consuetudinibus immerfus, aut sponte respiciat, & recollectionem quandam spirituales instituire decernat, aut certè ad eandem faciendam superiorum imperio adigatur, ideò ut talis quoque Sacerdos materiam ad finem sibi præfixum obtinendum idoneam pro triduana saltem collectione inveniat, placet eandem hoc loco assignare succinctius tamen, quàm in prioribus fecerim, ut ipse tantò plus spatij habeat ad peccatorum suorum gravitatem & multitudinem perpendendam, motivaque & media ad seriam commendationem conducentia excogitandi.

Quia verò, ut alibi monui, ad optatum ex tali recollectione fructum faciendum non parùm conducit, si Patronus quispiam eligatur, qui in simili olim statu constitutus, misericordiam ipsius clariùs per experientiam propriam cognoverit, atque adeò patrocinio suo libentiùs auxiliaturus credatur, ideò & pro hac recollectione S. Petrum Ecclesiæ Principem, & omnium Sacerdotum Patriarcham & Patronum singularem in auxilium specialiter vocandum, & velut pulcherrimum Pœnitentiæ exemplum ob oculos habendum censeo, de quo proinde & ipse meditationes potissimum instituentur.

DIES